

V. Самостійна робота до теми «Логіко-емоційні засади промови».

Виконайте практичні вправи.

1. Визначте, який з текстів побудований за допомогою дедукції, а який – за допомогою індукції. Підсумуйте це в коротких тезах.

а) Ви запитуєте, як він опинився в будинку? Для цього було дуже багато способів, але він обрав найпростіший. Виходячи з того, що багато людей не закривають на ніч вікна, а тільки прикривають їх, він спробував пройти через вікно – доторкнувся до нього, і воно відчинилося. В цьому йому

майже «допоміг» сам господар квартири. Тоді злочинець прослизнув на кухню. Він знав, що саме тут він може знайти інструмент для скоєння злочину. І він не помилився.

б) Сьогодні, коли Петро збирався на роботу, в нього спочатку згорів сніданок, потім він зробив праскою велику пляму на сорочці і ще довго чекав на тролейбус. Через все оте він запізнився. «Який же я нещасливий!» – подумав він.

2. Прочитайте даний текст. На якому логічному законі його побудовано? Обґрунтуйте свою думку.

Гомерівський епітет – поетичне означення, яке характерне для Гомерового епосу («Іліада». «Одіссея»). Дві ознаки характеризують ці епітети: вони складені, обсапують два корені і постійні, тобто назавжди закріплені за певними словами або іменами. Наприклад: світлоока богиня, швидконогий Ахіллес, сріблoluкий Аполлон, золототронна Гера, хитромудрий Одиссей і т.і. Український перекладач "Одіссеї Б. Ген користується епітетами многослізний, богорівний тощо (Словник літературознавчих термінів).

3. Визначте логічні помилки в реченнях та класифікуйте їх:

1) Цією пральною машиною користуємося я та моя донька. Їй вже більше сімнадцяти років.

2) Він мав чарівну доньку та велику квартиру.

3) Синтаксис – це не фонетика, а фонетика – не синтаксис.

4) Що ви кажете! Вона не може вийти заміж, тому що ніколи цього не робила!

5) Після лекції у нас був гарний настрій. Отже, якщо у вас поганий настрій – ходіть на лекції.

6) Діти не можуть мати свої думки, бо вони ще малі.

7) Він ніколи не мовчить, коли його питають. Отже, він – відмінник.

8) Ми можемо не читати цей твір, тому що він стоїть останнім у списку літератури.

4. Наведений текст побудовано переважно на логіці. Які психологічні моменти (наприклад, приблизне змалювання настрою Олега, відомого завойовника) тут можна залучити для мобілізації уваги студентської аудиторії?

Думаємо, що Олег таки ходив на узбережжя Каспійського моря – відповідно до свідчень хазарського документа. Арабський географ першої половини X ст. Масуді повідомляє, що якісь руси на п'ятистах суднах, піднявшись по Дону, волоком перебралися на Волгу, спустилися по ній і попливли на південь уздовж західного узбережжя Чорного моря. В цих русах найприродніше бачити вихідців з Тмутаракані, яка була розташована у низів'ях Дону. Але ж хазарський документ повідомляє, що Хельгу-Олег напередодні походу на Каспій оволодів Тмутараканню. Арабські джерела стверджують, що в Каспійському поході руси були майже всі перебиті ворогами (персами?). Можливо, склав голову за Каспійським морем і князь Олег.

5. Опишіть нинішню політичну ситуацію в Україні, виклавши власні суб'єктивні емоції. Потім перепишіть цей текст, користуючись самими лише логічними доказами. Порівняйте обидва тексти. Який текст – перший чи другий – дався вам легше? Спробуйте поєднати обидва тексти в новий варіант.

6. Спробуйте уявити, що вам хочеться поділитися враженнями про нещодавно прочитану книгу: а) зі своїм другом; б) зі своїм дідусем; в) одногрупниками. У чому полягатиме казуальний момент вашої розповіді в кожному випадку?